

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Responsa De Ivre Canonico Præsertim Novissimo

Zype, Frans van den
Antverpiæ, M. DC. XLV.

Resp. II. De translatione captiuorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73071)

mereatur incarcerationem. & sic bene hic petitem est, non vt incarceration declaratur nulliter facta, sed persona excarceranda: saltem sub fide-iussoribus.

16.

Vt quamuis initio iusta fuerit causa incarcerationi, iustumque decretum; & postea non probatis criminibus, vel non grauissimis, aut ex temporis diuturnitate definit esse iusta detentio; rescripto locus fiat, & excarcerationi. & sic Trident. s. 25. c. 6. magis vtitur vocabulo detentionis, & custodiae, quam carceris. quam & decentem esse iubet pro dignitate clerici, alioquin fit indebita, & locus est excarcerationi, saltem quoad modum, seu decentiam. sed verò hic simpliciter, cum nulla custodia amplius sit opus eius, qui in exilium est missus. & cessante sine cessante media. *Euerard. in loc. legal. ad fin.*

Itaque sentio apprehensionem, & incarcerationem, ex arbitrio & decreto Iudicis factam; validam fuisse: reum tamen exinde fuisse relaxandum, & esse.

RESPONSVM II.

De translatione captiuorum.

Super translatione captiuorum Criminalium Clemens VIII. anno 1600. *const. inc. ad tollend. super controuersijs iurisdictionibus* decreuit ar. 10 his verbis: *Causa appellationis pendente, appellans in eodem, quo reperitur, carcere permanebit, quo ad Iudex, ad quem appellatum est, visis actis, & causa cognita aliter decreuerit.* recedi hic nonnihil videtur à veteri iure, quo captiuus mittebatur ad superiorem, ad quem appellauerat, non expectato superioris decreto. *tit. C. de exhib. & transmittendis reis. l. 6. §. super his. l. minime. C. de appell. vnde & illud in actis Apostolorum c. 25. Fe-*

sti ad D. Paulum; *Cesarem appellati, ad Cesare ibis: & c. 27. cum centurione Iulio, & custodijs missus est in Italiam: humane autem tractans Iulius Paulum permittit ad amicos ire, & curam sui agere.*

Itaque multo magis audiendus est Reus translationem petens, eamque suscipere offerens non tantum suo sumptu cum custodijs, Iudici arbitrijs; sed etiam pede ligato, siue cum vinculis: quod ius non admittit, nisi tamen captiuus clericus violentia hoc exigat, nec aliter. *c. vi fama. in fin. X. de sent. excom. quaquam fideiussores tantum exigant d. §. super. d. l. minime. & Ordinarius ad sumtum teneri interim videretur. Choppin. de sac. pol. l. 2. t. 5. n. 15.*

Sed & d. sanctio loqui magis videtur casu quo ab incarceratione tantum est appellatum, nondum autem definitiue pronuntiatum, at hic post deuolutam causam incarcerationis, pronuntiatum est in causa principali; & Reus partu priuatus est, & in exilium missus. Itaque eius custodia vel presentia deinceps nihil opus est Iudici à quo prouocatum est, qui nihil interrogandum, aut cum eo tractandum amplius habet; iam officio perfunctus: sed deum Iudex ad quem est appellatum.

Decreuit porro d. sanctio, vt reus in priori maneat carcere, donec superior Iudex aliud iusserit, sed vt nec is iubeat aliud, nisi *visis, inquit, actis, & causa cognita.* videnda ergo hic sunt acta, & cognoscenda causa; an captura rite facta sit, prauijs sufficientibus indicijs (quam Trident. s. 25. c. 6. vocat informationem, sine qua est captura irrita. *German. Forget de person. eccles. l. 1. c. 42. Myns. cens. 5. obs. 69.* quamuis Romæ ex sola relatione satellitis Iudex clericum aliquando incarcerat. *Ant. Scarpus l. 5. in ris non scripti c. 13. n. 37.*) & an processum sit ad illam seruata forma. *qualiter & quando. X. de accus.*

3.
Qualiter
transfe-
rendus
captiuus?

Pendente
causa prin-
cipali vel
ea decisa?

5.
Decretum
translatio-
nis visis
actis, causa
que cogno-
ta.

1.
Fieri non
debet nisi
superiori
decernent.

2.
Secus quò
olim.

cus, à Concilio Trid. f. 24. c. 5. innouata: & si nihil appareat in forma peccatum, an æquitas tamen carcerationi nõ aduersetur, ex causa, vt si crimen non sit enorme d. 6. c. f. 25. Trid. c. si clericos. de sent. e. & in 6. & grauiorem pœnam exigens, quàm sit ipse carcer, & reus aduersus iudicia, seu summariam aut præparatoriam informationem testes producere pro sua innocentia velit.

Enimvero etsi acta videri, & causam cognosci velit sanctio, antequam super translatione quippiam decernatur, vt delictorum impositorum grauitas, verisimilitudo, transferendique necessitas expendatur: tamen cum hic interim iudex à quo processerit ad definitiuam, & pœnam imposuerit carere mitiorem, cessat necessitas videndorum actorum, cum iudicis sententia illius confessionem inferat, vt cessare possit carcer in eo, qui tam grauem pœnam non debeat expectare, quàm sit ipse carcer. l. 1. 2. 3. D. de cust. reor. neque enim remedia morbis debent esse grauiora, neque media perueniendi ad punitionem, ipsa punitione.

Lite autem principali pendente, cum super decreto vel executione incarcerationis tantum appellatum est, non eandem rationem habet translatio; quippe iudex prior habet adhuc quod reum interroget, audiat, causam instruat, ac ritè definiat. eoque merito sanctio ad eius translationem actorum inspectionem, & decretum exigit superioris.

De scismaticis, seu de seditiosis, & qui plebem colligunt.

RESPONSVM I.

Ad privilegia communia defendenda an liceat concitatio auxilium implorare.

Ivre prohibitum est coetum facere, plebem colligere, clamoribus concitare, ad seditionem accendere: ita quidem, si dolo hæc fiant. nullum enim delictum esse intelligitur, vbi abeolus malus. vnde licet religionis causa coire l. 1. D. de collegiis illis, are campano populum conuocare, commonere ad poenitentiam, & vitam meliorem. & propterea lex qui cætu. D. ad legem Iuliam de vi publ. qui cætu, inquit, concursu, turba, seditione incendium fecerit, quique hominem dolo malo incluserit: dolum malum exigit, & titulus vim publicam seu finem coetus concurfus, aut turbæ malum, titulus vero Codicis, de seditiosis, & de his qui plebem contra rempublicam audens colligere, notabiliter addit, contra rempublicam: & lex capitalium s. silent. D. de pan. turbulenta acclamationes exigit: & lex l. D. ad legem Iuliam maiest. tenetur is, inquit, cuius opera, dolo, malo, quo armati homines ielis, lapidibusq; in urbe sint, commulantq; aduersus rempublicam, hominesque ad seditionem conuocentur, nec vllibi frequentius, quàm ad legem maiestatis doli mali sit mentio. vnde & Tuscus verbo seditio, concul. 98. seditio, inquit, est quando quis tractat facere proditionem, & nouitatem contra publicum, & bonum statum ciuitatis alicuius, præter Romanam: vel facere guerram, vel quid simile, non nuda cogitatione, sed perueniendo ad aliquem actum, puta faciendo conuersionem.

6.
Quibus nõ
ita opus
post causæ
principalis
definitio-
nem